

ความรู้และเจตคติของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ต่อการบริจาคเลือด

จารุวรรณ ไตรทิพย์สมบัติ, ปร.ด.¹

ปิยธิดา บราณผาย, ส.บ.¹

อภิชาติ ป็องทองกลาง, ส.บ.¹

วิไลรัตน์ ไรจน์นิมพลี, ส.บ.¹

กนกรัตน์ ปรีชาพุด, ส.บ.¹

จิรศักดิ์ อินอ่อน, ส.บ.¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการบริจาคเลือดของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 250 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.0 มีอายุเฉลี่ย 20.8 ปี เคยบริจาคเลือด ร้อยละ 46.6 มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับสูงและปานกลาง ร้อยละ 72.4 และ 55.2 ตามลำดับ กลุ่มที่เคยบริจาคเลือดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.001; 95% CI = 0.64 ถึง 2.54) และมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.086; 95% CI = -0.12 ถึง 1.81) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการบริจาคเลือด พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.012) โดยกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับดีมีโอกาสบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่มี ความรู้อยู่ในระดับไม่ดี 2.12 เท่า (95% CI = 1.18 ถึง 3.79) ส่วนเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.963) ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องควรเพิ่ม การประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคเลือด อันจะนำไปสู่การเพิ่มจำนวน ผู้บริจาครายใหม่ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาและคงไว้ซึ่งจำนวนผู้บริจาครายเก่าให้ กลับมาบริจาคเลือดอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: ความรู้, เจตคติ, นักศึกษา, การบริจาคเลือด

¹ คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

Public Health Students' Knowledge and Attitude towards Blood Donation

Jaruwan Tritipsombut, Ph.D.¹

Piyathida Buranpay, B.P.H.¹

Apichart Pongthonglang, B.P.H.¹

Wilairat Rotchimlee, B.P.H.¹

Kanokrat Prichaphut, B.P.H.¹

Jirasak Inon, B.P.H.¹

Abstract

The objective of this study was to examine the relationships between knowledge, attitude, and blood donation behaviors of 250 Public Health students at Nakhon Ratchasima Rajabhat University. Data were collected using a researcher-constructed questionnaire. The descriptive and inference statistics were used for analyze the data. The results showed that the majority of the samples were female (86.0%), with average age of 20.8 years old. Almost half (46.6%) had donated blood. The majority of the samples reported knowledge and attitude towards blood donation at a high (72.4%) and moderate levels (55.2%), respectively. The group with blood donation experiences had significantly higher mean scores on the knowledge about blood donation than the group who never donated blood, at the 0.05 significance level (p -value = 0.001; 95% CI = 0.64 to 2.54). However, there was no statistical difference of attitude towards blood donation between the two groups (p -value = 0.086; 95% CI = -0.12 to 1.81). With regards to the relationships between the knowledge, attitude, and blood donation behaviors, the study found that knowledge about blood donation was significantly related to blood donation behaviors (p -value = 0.012). The group with the high level of blood donation knowledge had 2.12 times higher chance of donating blood than the group with blood donation knowledge at the lower levels (95% CI = 1.18 to 3.79). Nevertheless, the relationships between attitude towards blood donation and blood donation behaviors were not statistically significant (p -value = 0.963). It is recommended that related parties should increase public relations in order to promote knowledge and correct understanding about blood donation. This would increase the number of new donors among Nakhon Ratchasima Rajabhat University students, while encouraging existing blood donors for regular and continuous donations.

Keywords: Knowledge, Attitude, Student, Blood donation

¹ Faculty of Public Health, Nakhon Ratchasima Rajabhat University

บทนำ

เลือด (Blood) เป็นของเหลวสีแดงทำหน้าที่ลำเลียงสารต่างๆ ภายในร่างกาย ปัจจุบันแม้เทคโนโลยีทางการแพทย์จะเจริญรุดหน้าอย่างมากแต่ยังไม่มีของเหลวใดทำหน้าที่ทดแทนได้ เลือดส่วนใหญ่ที่ใช้ในการรักษาพยาบาลจึงได้มาจากการรับบริจาคเท่านั้น ส่งผลให้เลือดที่จัดหาได้ทั้งประเทศมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ป่วย โดยในแต่ละวันมีประชาชนมาบริจาคเลือดเพียง 1,500 คน ซึ่งตามเป้าหมายหลักแล้วในหนึ่งวันศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย ต้องการได้รับเลือดจากประชาชน 1,800 คน เพื่อให้มีเลือดสำรองไว้อยู่ที่ 3 วัน หรือประมาณ 5,000 ยูนิต (ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, 2558) ดังนั้น หากประชาชนมาบริจาคเลือดเพียง 1,500 คน ก็จะมีผู้ป่วยอีก 100 คน โดยเฉพาะผู้ที่เป็นโรคเกี่ยวกับเลือดซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศมากกว่าร้อยละ 30.0 ถูกเลื่อนการจ่ายเลือดออกไปส่งผลให้ผู้ป่วยต้องพักรักษาตัวในโรงพยาบาลนานขึ้น สูญเสียทรัพยากรทั้งทางด้านเศรษฐกิจ กำลังคน หรือบุคลากรในการดูแลผู้ป่วย รวมทั้งอาจส่งผลต่อร่างกายและคุณภาพชีวิตของผู้ป่วย

จังหวัดนครราชสีมา เป็นจังหวัดหนึ่งที่เผชิญวิกฤตการขาดแคลนเลือดและส่วนประกอบของเลือด ปริมาณเลือดสำรองมีไม่เพียงพอที่จะจ่ายให้กับโรงพยาบาลต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งผู้ป่วยมีความต้องการใช้เลือดมากถึง 32,422 ยูนิต หรือประมาณเดือนละ 2,700 ยูนิต โดยระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. 2557 ถึงกันยายน พ.ศ. 2558 สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดนครราชสีมา ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 5 สามารถจ่ายเลือด

และส่วนประกอบของเลือดให้กับโรงพยาบาลในเครือข่ายได้เพียงร้อยละ 72.0 (ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย, 2558) แม้จะมีศูนย์บริการโลหิตที่ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้มากถึง 4 แห่ง ได้แก่ สำนักงานเหล่ากาชาดจังหวัดนครราชสีมา ภาคบริการโลหิตแห่งชาติที่ 5, ห้องบริจาคโลหิต โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา, ศูนย์บริการโลหิต ห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ นครราชสีมา และห้องรับบริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจบางประการเกี่ยวกับการบริจาคเลือด ทำให้ไม่ทราบว่าตนเองเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติในการบริจาคเลือดแก่ผู้อื่นได้ และไม่ทราบวันเวลาทำการของศูนย์บริการโลหิต รวมทั้งเกิดความรู้สึกวิตกกังวล กลัวเจ็บ กลัวการติดเชื้อ กลัวอันตรายจากการบริจาคเลือด และกลัวเข็ม ทำให้ผู้บริจาคเลือดครั้งแรกและผู้บริจาคบางรายที่เคยบริจาคเลือดมาก่อนมีเจตคติเชิงลบต่อการเจาะเลือดไม่ยินยอมกลับมาบริจาคซ้ำอีก (วชิราทองพิทักษ์วงศ์, อัมพล สุอำพัน, และฉัตร พิทยรัตน์เสถียร, 2549; นฤมล บุญสนอง และยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ, 2552)

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า องค์ประกอบพื้นฐานที่จะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับความรู้และอีกส่วนหนึ่งจะขึ้นอยู่กับเจตคติ (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2533; อนงค์ศรี สิมศิริ, กรรณิกา เรืองเดช, และไพบุลย์ชาวสวนศรีเจริญ, 2555; ภณิดาคำธิตา, 2557; จารุวรรณ ไตรทิพย์สมบัติ และนันทนา คะลา, 2559) ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรสังกัดคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นคณะวิชาหนึ่งในกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ (กอง

นโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2559) ตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการบริโภคเลือด รวมทั้งมีความประสงค์ให้นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์เป็นตัวอย่างที่ดีของเพื่อนนักศึกษาคณะวิชาอื่นๆ ในเรื่องการมีน้ำใจ รู้จักแบ่งปัน และพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนมนุษย์ ซึ่งการมีน้ำใจเป็นคุณธรรมพื้นฐานข้อหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการเห็นสมควรให้สถาบันการศึกษาทุกระดับเร่งปลูกฝังแก่เยาวชนไทย โดยมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ของความรู้ เจตคติ และพฤติกรรมการบริโภคเลือดของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 18-24 ปี และยังสามารถบริโภคเลือดได้อีกยาวนาน โดยข้อมูลที่ได้จะถูกนำไปใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มจำนวนผู้บริจาครายใหม่ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และคงไว้ซึ่งจำนวนผู้บริจาครายเก่าให้กลับมาบริจาคเลือดอีกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ อันจะนำไปสู่การลดปัญหาการขาดแคลนเลือดและส่วนประกอบของเลือด รวมทั้งช่วยลดค่าใช้จ่ายในการออกหน่วยรับบริจาคโลหิตนอกสถานที่

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อประเมินระดับความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริโภคเลือดของนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครราชสีมา

2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริโภคเลือดระหว่างกลุ่มที่เคยบริโภคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริโภคเลือด

3. เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริโภคเลือดกับพฤติกรรมการบริโภคเลือดของกลุ่มที่เคยบริโภคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริโภคเลือด

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional survey research) โดยมีวิธีการศึกษาดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ นักศึกษาเพศชายและหญิงที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ ปีการศึกษา 2558 คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จำนวน 737 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา, 2558) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 ได้ขนาดของตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาจำนวน 250 คน ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota sampling) แล้วเลือกผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

การพิทักษ์สิทธิ์ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยแนะนำตัวและชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย พร้อมขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบรับหรือปฏิเสธ การเข้าร่วมวิจัยโดยไม่มีผลต่อการบริการใดๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะถูกรักษาเป็นความลับ ใช้รหัส แทนชื่อสกุลจริง และการนำเสนอข้อมูลจะกระทำ ในภาพรวม ทั้งนี้ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีข้อสงสัยสามารถ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้จากผู้วิจัยตามสถานที่ ติดต่อซึ่งระบุในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 ข้อ ส่วนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการบริจาค เลือด จำนวน 40 ข้อ ส่วนที่ 3 เจตคติเกี่ยวกับการ บริจาคเลือด จำนวน 10 ข้อ และส่วนที่ 4 พฤติกรรม การบริจาคเลือด จำนวน 5 ข้อ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามได้ผ่านการตรวจสอบ ความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญในศาสตร์พื้นฐานด้าน การสาธารณสุข ได้แก่ วิทยาศาสตร์สุขภาพ การ ส่งเสริมสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพ จำนวน 3 คน ตรวจสอบข้อคำถามแล้วนำผลคะแนนที่ได้ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อ คำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) แล้วคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 มาทดลองใช้กับนักศึกษา ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) โดย วิธีหาค่าคูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson 20: KR-20) ในส่วนของคำถามวัดความรู้เกี่ยวกับ

การบริจาคเลือด หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ในส่วน ของคำถามวัดเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด และ หาค่า KR-20 ในส่วนของคำถามวัดพฤติกรรม การบริจาคเลือด ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.810, 0.799 และ 0.700 ตามลำดับ

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม ถึงมีนาคม พ.ศ. 2559 โดยให้นักศึกษาตอบ แบบสอบถามด้วยตนเอง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum: Min) ค่าสูงสุด (Maximum: Max) ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนน ความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดระหว่าง กลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด ด้วยสถิติ Independent t-test กำหนดระดับนัยสำคัญ ทางสถิติ 0.05 แล้วนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ระหว่างความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด กับพฤติกรรมบริจาคเลือดโดยนำเสนอเป็นค่า Adjusted odds ratio (Adjusted OR) และช่วงความ เชื่อมั่นร้อยละ 95 (95% Confidence interval: 95% CI)

ผลการวิจัย

การศึกษานี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่

สมบูรณ์กลับคืนมาทั้งสิ้น 250 ชุด คิดเป็นอัตราการตอบกลับคืน (Response rate) ร้อยละ 100.0 โดยมีผลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.0 มีอายุต่ำสุด 18 ปี อายุสูงสุด 24 ปี อายุเฉลี่ย 20.8 ปี (SD = 1.3) มีน้ำหนัก 45 กิโลกรัมขึ้นไป ร้อยละ 85.2 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 4 ร้อยละ 36.4 รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 24.4 และชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 24.4 ไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 92.0 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100.0 นับถือศาสนาพุทธ และทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริจาคเลือดที่ห้องรับบริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏ

นครราชสีมา ผ่านทางป้ายประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 71.2 รองลงมา คือ เพื่อน ร้อยละ 59.6

2. ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือด

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 72.4 (ตารางที่ 1) โดยมีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้บริจาคเลือด การเตรียมตัวก่อนการบริจาคเลือด การปฏิบัติตัวขณะบริจาคเลือด และการดูแลตนเองหลังการบริจาคเลือดอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 86.0, 78.4, 90.0 และ 86.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือด (n = 250)

ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (35.0-40.0 คะแนน)	181	72.4
ระดับปานกลาง (29.0-34.0 คะแนน)	56	22.4
ระดับต่ำ (23.0-28.0 คะแนน)	13	5.2
(Mean = 36.4, SD = 3.9, Min = 23.0, Max = 40.0)		

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อคำถามที่นักศึกษาตอบถูกต้องมากที่สุดเกี่ยวกับคุณสมบัติผู้บริจาคเลือด คือ ผู้บริจาคเลือดควรมีน้ำหนัก 45 กิโลกรัมขึ้นไป ร้อยละ 98.4 รองลงมา คือ ผู้ที่มีโรคประจำตัว ได้แก่ หอบหืด ซัก ไอเรื้อรัง วัณโรค ภูมิแพ้ เลือดออกง่ายหยุดยาก ไม่ควรบริจาคเลือด ร้อยละ 93.6 และผู้ที่เคยเป็นโรคตับอักเสบไม่ควรบริจาคเลือด ร้อยละ 93.6 ส่วนข้อคำถามที่นักศึกษาตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ ผู้ที่มีคนในครอบครัวเคยเป็นโรคตับอักเสบไม่ควรบริจาคเลือด ร้อยละ 78.8

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อคำถาม

ที่นักศึกษาตอบถูกต้องมากที่สุดเกี่ยวกับการเตรียมตัวก่อนการบริจาคเลือด คือ ผู้บริจาคควรงดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างน้อย 24 ชั่วโมง ร้อยละ 96.8 รองลงมา คือ ผู้บริจาคต้องไม่เคยได้รับการผ่าตัดใหญ่ภายใน 6 เดือน ร้อยละ 96.4 ส่วนข้อคำถามที่นักศึกษาตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ ผู้บริจาคต้องไม่เคยได้รับการเจาะหู สัก ลบรอยสัก หรือฝังเข็มในระยะ 6 เดือน ร้อยละ 74.4

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อคำถามที่นักศึกษาตอบถูกต้องมากที่สุดเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะบริจาคเลือด คือ ผู้บริจาคควรบีบลูกยาง

อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เลือดไหลได้สะดวก ร้อยละ 99.2 รองลงมาคือ หากผู้บริจาคใจสั้น วิงเวียนศีรษะ คล้ายจะเป็นลม ซาบบริเวณที่เจาะเลือด ควรแจ้งเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประจำห้องบริจาคเลือดทราบทันที ร้อยละ 98.8 ส่วนข้อความที่นักศึกษาตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ ผู้บริจาคควรใส่เสื้อแขนสั้นหรือแขนยาวที่ไม่คับเกินไป สามารถดึงขึ้นเหนือข้อศอกได้อย่างน้อย 3 นิ้ว ร้อยละ 93.6

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อความที่นักศึกษาตอบถูกต้องมากที่สุดเกี่ยวกับการดูแลตนเองหลังการบริจาคเลือด คือ ผู้บริจาคไม่ควรลุกจากเตียงทันที ให้นอนพักสักครู่จนกระทั่งรู้สึกสบายดี จึงลุกไปดื่มน้ำและรับประทานอาหารว่างที่จัดเตรียมไว้ในห้องรับรอง ร้อยละ 98.8 รองลงมาคือ ผู้บริจาคไม่ควรรับประทานยาเม็ดธาตุเหล็กพร้อมชา กาแฟ ร้อยละ 96.8 ส่วนข้อความที่นักศึกษาตอบถูกต้องน้อยที่สุด คือ หากผู้บริจาคมีอาการเวียนศีรษะคล้ายจะเป็นลมหรือรู้สึกผิดปกติให้รีบก้มศีรษะต่ำระหว่างเข้าหรือนอนราบยกเท้าสูงจนกระทั่งมีอาการปกติจึงลุกขึ้น ร้อยละ 85.2

3. เจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด

เมื่อพิจารณาโดยภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 55.2 (ตารางที่ 2) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติเชิงบวกมากที่สุดในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ การบริจาคเลือดเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ทำให้รู้สึกอิ่มเอมใจ มีความสุข ได้บุญมาก ร้อยละ 96.4 รองลงมา คือ การบริจาคเลือดไม่ได้ทำให้เสียเวลา ร้อยละ 82.8 และเลือดไม่ใช่สินค้าทางเศรษฐกิจ ไม่สามารถแลกเปลี่ยนเป็นเงินตราได้ ร้อยละ 72.8 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีเจตคติเชิงลบมากที่สุดในเรื่องดังต่อไปนี้ คือ การบริจาคเลือดทำให้ความเข้มข้นของเลือดในร่างกายลดลง อาจเกิดภาวะเลือดจางได้ ร้อยละ 25.6 การบริจาคเลือดทำให้ร่างกายสูญเสียเลือด อาจทำให้ช็อกได้ ร้อยละ 25.6 รองลงมา คือ การบริจาคเลือดทำให้ร่างกายอ่อนเพลีย ไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ ร้อยละ 25.2 และการบริจาคเลือดทำให้มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคเอดส์และตับอักเสบบี ร้อยละ 10.8

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด (n = 250)

เจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับสูง (25.0-30.0 คะแนน)	90	36.0
ระดับปานกลาง (18.0-24.0 คะแนน)	138	55.2
ระดับต่ำ (12.0-17.0 คะแนน)	22	8.8
(Mean = 22.7, SD = 4.0, Min = 12.0, Max = 30.0)		

4. พฤติกรรมการบริจาคเลือด

กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.4 เคยบริจาคเลือดเนื่องในโอกาสต่างๆ ดังนี้ ร้อยละ 37.6 สมัครใจบริจาคเลือดเองตามวันเวลาที่ตนสะดวก ร้อยละ 10.8 บริจาคเลือดเมื่อมีบุคคลอื่นชักชวน ร้อยละ 10.8 บริจาคเลือดในวันสำคัญของชาติ ได้แก่ วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และร้อยละ 8.8 บริจาคเลือดในวันคล้ายวันเกิดของตนเองหรือวันสำคัญของบุคคลในครอบครัว ทั้งนี้ ในรอบปีที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30.8 เคยบริจาคเลือดที่ศูนย์บริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา โดยเฉลี่ย 2 ครั้งต่อปี (SD = 1.0)

เหตุผลและแรงจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากไปบริจาคเลือด 3 ลำดับแรก คือ ได้บุญมาก ได้ขึ้นสวรรค์ ร้อยละ 54.9 รองลงมา คือ ได้รับการชักชวนจากเพื่อน รุ่นพี่ รุ่นน้อง ร้อยละ 50.9 และได้รับความภาคภูมิใจ เป็นที่ยอมรับของสังคม ร้อยละ 37.1 ส่วนเหตุผลและแรงจูงใจที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างอยากไปบริจาคเลือด 3 ลำดับสุดท้าย คือ ได้รับคำแนะนำจากครูอาจารย์ ร้อยละ 9.7 รองลงมา คือ ได้รับความเอาใจใส่ดูแลจากเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประจำห้องบริจาคเลือด ร้อยละ 12.6 และได้รับการชักชวนจากบุคคลในครอบครัวหรือญาติ

พี่น้อง ร้อยละ 13.1

ในภายภาคหน้า หากกลุ่มตัวอย่างมีโอกาสจะแนะนำบุคคลอื่นไปบริจาคเลือด ร้อยละ 94.8 และตนเองจะไปบริจาคเลือด ร้อยละ 89.2 โดยให้เหตุผลว่าการบริจาคเลือดเป็นการช่วยเหลือเพื่อนมนุษย์ ช่วยต่อชีวิตให้กับบุคคลอื่นได้อยู่กับครอบครัวและญาติพี่น้อง ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจสบายใจที่ได้ทำความดี ได้บุญ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลือ (ร้อยละ 10.8) หากมีโอกาสจะไม่ไปบริจาคเลือด เนื่องจากไม่มีเวลาถนัดใจ ถนัดใจจะบริจาค มีรอยช้ำหรือเลือดออกหลังการบริจาคเลือด

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดระหว่างกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด

จากตารางที่ 3 พบว่ากลุ่มที่เคยบริจาคเลือดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$; 95% CI = 0.64 ถึง 2.54) และมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.086$; 95% CI = -0.12 ถึง 1.81)

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด ระหว่างกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด (n = 250)

รายละเอียด	กลุ่มที่เคย บริจาคเลือด (n = 116)		กลุ่มที่ไม่เคย บริจาคเลือด (n = 134)		95% CI	t	p-value
	Mean	SD	Mean	SD			
	ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือด	37.3	3.4	35.7			
เจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด	23.2	3.3	22.4	4.4	-0.12 ถึง 1.81	1.73	0.086

6. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดกับพฤติกรรมการบริจาคเลือดของกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด

จากตารางที่ 4 พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value =

0.012) โดยกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับดีมีโอกาสบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่มีความรู้อยู่ในระดับไม่ดี 2.12 เท่า (95% CI = 1.18 ถึง 3.79) ส่วนเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.963)

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดกับพฤติกรรมการบริจาคเลือด ของกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด (n = 250)

รายละเอียด	กลุ่มที่เคย บริจาคเลือด (n = 116)		กลุ่มที่ไม่เคย บริจาคเลือด (n = 134)		Adjusted OR	95% CI	p-value
	จำนวน (ร้อยละ)		จำนวน (ร้อยละ)				
	ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือด						
- ดี	93 (51.4)	88 (48.6)	2.12	1.18 ถึง 3.79	0.012		
- ไม่ดี	23 (33.3)	46 (66.7)	1.00				
เจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด							
- เชิงบวก	41 (45.6)	49 (54.4)	1.01	0.60 ถึง 1.72	0.963		
- เชิงลบ	75 (46.9)	85 (53.1)	1.00				

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับสูงและระดับปานกลาง ร้อยละ 72.4 และ 55.2 ตามลำดับ โดยกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.001$; 95% CI = 0.64 ถึง 2.54) และมีค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.086$; 95% CI = -0.12 ถึง 1.81) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดกับพฤติกรรมการบริจาคเลือดของกลุ่มที่เคยบริจาคเลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด พบว่า ความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} = 0.012$) โดยกลุ่มที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดอยู่ในระดับดีมีโอกาสบริจาคเลือดสูงกว่ากลุ่มที่มีความรู้อยู่ในระดับไม่ดี 2.12 เท่า (95% CI = 1.18 ถึง 3.79) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Chanthalak T. และพรนภา สุกรเวทย์ศิริ (2556) ที่พบว่าประชาชนในชุมชนเมืองจันทะบูลีนครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดในระดับสูง มีโอกาสที่จะบริจาคเลือดด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนคิดเป็น 2.15 เท่าของประชาชนที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดในระดับต่ำ ($p\text{-value} < 0.001$; OR = 2.15; 95% CI = 1.55 ถึง 2.98) และสอดคล้องกับการศึกษาของสุชาติ สังแก้ว (2554) ที่พบว่านักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดยะลาที่มีความรู้เรื่องเลือด

และการบริจาคเลือดในระดับดีมีคะแนนเฉลี่ยการยอมรับการบริจาคเลือดมากกว่านักศึกษาที่มีความรู้เรื่องเลือดและการบริจาคเลือดในระดับไม่ดี (Mean = 2.80 และ 2.58 ตามลำดับ) นอกจากนี้จากการศึกษาของภณิดา คำธิตา (2557) พบว่า ผู้บริจาคเลือดของโรงพยาบาลลำพูนที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดในระดับสูงมีแนวโน้มกลับมาบริจาคเลือดซ้ำ ร้อยละ 57.0 ส่วนผู้บริจาคเลือดที่มีความรู้เกี่ยวกับการบริจาคเลือดในระดับต่ำมีแนวโน้มกลับมาบริจาคเลือดซ้ำเพียงร้อยละ 1.8 เท่านั้น ดังนั้น การให้ความรู้แก่ผู้ที่มีคุณสมบัติในการบริจาคเลือดได้ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่น ตลอดจนช่วยลดความรู้สึกลังเลกังวลจากการบริจาคเลือดได้อีกทางหนึ่ง อันจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้บริจาคเลือดในอนาคต ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ป่วยได้เลือดและส่วนประกอบของเลือดที่มีคุณภาพและปลอดภัยมาใช้ในการรักษาพยาบาล รวมทั้งลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งต่อตัวผู้บริจาคและตัวเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประจำศูนย์บริจาคโลหิต บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ครูอาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการประจำห้องรับบริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริจาคเลือด โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญในด้านการเตรียมตัวก่อนการบริจาคเลือด ซึ่งอาจดำเนินการผ่านกระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ รายการเสียงตามสาย ช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน หรืออาจเชิญนักศึกษาผู้บริจาคเลือดเป็นประจำมาให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์แก่เพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์

ระหว่างเจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือดกับ พฤติกรรมการบริจาคเลือดของกลุ่มที่เคยบริจาค เลือดและกลุ่มที่ไม่เคยบริจาคเลือด พบว่า เจตคติ เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีความสัมพันธ์กับ พฤติกรรมการบริจาคเลือดอย่างไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติ ($p\text{-value} = 0.963$) ซึ่งไม่สอดคล้องกับการ ศึกษาของอนงค์ศรี สิมศิริ, กรรณิกา เรืองเดช, และ ไพบุลย์ ชาวสวนศรีเจริญ (2555) ที่พบว่าเจตคติเชิง บวกเกี่ยวกับการบริจาคเลือดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผล ทำให้ความตั้งใจในการบริจาคเลือดของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาเพิ่มขึ้น และไม่สอดคล้อง กับการศึกษาของ Chanthalak T. และพรณา ศุกรเวทย์ศิริ (2556) ที่พบว่าประชาชนในชุมชน เมืองจันทร์บุรี นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว ที่มีเจตคติเชิงบวก เกี่ยวกับการบริจาคเลือดมีโอกาสที่จะบริจาคเลือด ด้วยความสมัครใจโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนคิดเป็น 2.04 เท่าของประชาชนที่มีเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับการ บริจาคเลือด ($p\text{-value} < 0.001$; $OR = 2.04$; $95\% CI = 1.49$ ถึง 2.81) ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกลุ่ม ตัวอย่างที่เคยบริจาคเลือดและไม่เคยบริจาคเลือด ยังมีเจตคติเชิงลบเกี่ยวกับการบริจาคเลือดมากถึง ร้อยละ 46.9 และ 53.1 ตามลำดับ จากการประเมิน เจตคติเกี่ยวกับการบริจาคเลือด พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10.0 มีความเห็นว่าการบริจาค เลือดทำให้มีโอกาสเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคเอดส์ และตับอักเสบบี นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างไม่น้อย กว่าร้อยละ 25.0 มีความเห็นว่าการบริจาคเลือด ทำให้ความเข้มข้นของเลือดในร่างกายลดลงอาจ เกิดภาวะเลือดจางหรือภาวะช็อกได้ ซึ่งเป็นเจตคติ ที่ควรได้รับการแก้ไขให้ถูกต้องเนื่องจากการบริจาค เลือดเป็นการนำเลือดส่วนหนึ่งออกจากร่างกาย

ด้วยการเจาะออกจากเส้นเลือดดำในปริมาณครั้ง ละ 350-450 มิลลิลิตร หรือประมาณร้อยละ 6-7 ของปริมาณเลือดทั้งหมดในร่างกาย ซึ่งการสูญเสีย เลือดในปริมาณดังกล่าวจะไม่มีผลกระทบต่อระบบ ไหลเวียนเลือดและไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายแต่จะ กระตุ้นให้เซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด (Hematopoietic stem cell) ในไขกระดูกแดง (Red bone marrow) ผลิตเลือดชดเชยส่วนที่เสียไป ทำให้ระบบไหล เวียนเลือดทำงานได้ดีขึ้น (นฤมล บุญสนอง และ ยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ, 2552; สายทอง วงศ์คำ, 2558) ทั้งนี้ อภิญญา ทองสุขโชติ (2554) ได้กล่าวไว้ว่าการ บริจาคเลือดเป็นการมอบโอกาสและชีวิตใหม่แก่ ผู้ป่วยและครอบครัว ถือเป็นการทำงานบุญให้ทานที่ ดี เป็นการสั่งสมบุญความดีงามให้แก่ตนเอง และ เป็นประโยชน์เพื่อสังคมโดยไม่หวังผลตอบแทน ใดๆ แม้ตามขั้นตอนของการบริจาคเลือด ผู้บริจาค จะได้รับการตรวจสอบสุขภาพหาการติดเชื้อในเลือด หรือได้รับของที่ระลึกก็ตามแต่สิ่งดังกล่าวเป็นเพียง ผลพลอยได้จากการบริจาคเลือดเท่านั้น

ข้อเสนอแนะ

บุคลากรภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา ได้แก่ ครูอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ผู้ให้ บริการประจำห้องรับบริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ควรเพิ่มการ ประชาสัมพันธ์เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการบริจาคเลือด รวมทั้งปลูกฝังเจตคติเชิง บวกเกี่ยวกับการบริจาคเลือด โดยเฉพาะในด้านการ เตรียมตัวก่อนการบริจาคเลือดและประโยชน์ ของการบริจาคเลือดที่มีต่อตัวผู้บริจาคทั้งทาง ร่างกายและจิตใจ ตลอดจนการมีโอกาสดูช่วย เหลือผู้ป่วยและสังคม ซึ่งอาจดำเนินการผ่าน

กระบวนการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ หรือรายการเสียงตามสายช่วงพักรับประทานอาหารกลางวัน รวมทั้งอาจเชิญนักศึกษาผู้บริจาคเลือดเป็นประจำมาให้ความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์แก่เพื่อนนักศึกษาคนอื่นๆ อันจะนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้บริจาครายใหม่ในกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และคงไว้ซึ่งจำนวนผู้บริจาครายเก่าให้กลับมาบริจาคเลือดอีกอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณนักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดี และขอขอบคุณบุคลากรห้องรับบริจาคโลหิต สภากาชาดไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2559). *ข้อมูลสารสนเทศเชิง ยุทธศาสตร์ ปีการศึกษา 2559*. นครราชสีมา: กองนโยบายและแผน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- จารุวรรณ ไตรทิพย์สมบัติ, และนันทนา คะลา. (2559). การปฏิบัติตนทางด้านโภชนาการ และสุขภาพของนักศึกษาที่มีภาวะน้ำหนักเกินมาตรฐานและอ้วน. *ศรีนครินทร์เวชสาร*, 31(4). 224-230.
- นฤมล บุญสนอง, และยุพา เอื้อวิจิตรอรุณ. (2552).

การศึกษาทัศนคติ และปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคโลหิตของบุคลากรในโรงพยาบาลพาน จังหวัดเชียงราย เพื่อเพิ่มจำนวนผู้บริจาคโลหิต. *วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต*, 19(3). 161-170.

ภณิดา คำธิตา. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกลับมาบริจาคโลหิตซ้ำในผู้บริจาคโลหิตโรงพยาบาลลำพูน. *วารสารสาธารณสุขศาสตร์*, 20(3). 237-250.

วชิรา ทองพิทักษ์วงศ์, อัมพล สุอำพัน, และณัฏฐา พิทยรัตน์เสถียร. (2549). ประสิทธิภาพของการฝึกผ่อนคลายและการฟังเพลงต่อความวิตกกังวลและการเป็นลมในผู้บริจาคโลหิตครั้งแรก. *วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการโลหิต*, 16(4). 297-306.

ศูนย์บริการโลหิตแห่งชาติ สภากาชาดไทย. (2558). *มาตรฐานธนาคารเลือดและงานบริการโลหิต*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมศึกษา.

สายทอง วงศ์คำ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการบริจาคเลือดของผู้ที่มาบริจาคเลือด ณ ธนาคารเลือดโรงพยาบาลหัวหิน. *วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*, 26(2). 83-94.

สุชาติ สังแก้ว. (2554). *การยอมรับการบริจาคโลหิตของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา*. ยะลา : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา.

สุรพงษ์ โสชนะเสถียร. (2533). *การนำจิตวิทยาไปประยุกต์ใช้*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *รายงานการวิจัย*

*ประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน:
เจตคติและพฤติกรรม. กรุงเทพฯ:
บริษัท เพลิน สตูดิโอ จำกัด.*

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. (2558). *ข้อมูล
นักศึกษาคณะสาธารณสุขศาสตร์ภาคปกติ
ปีการศึกษา 2558. นครราชสีมา: สำนัก
ส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*

อนงค์ศรี สิมศิริ, กรรณิกา เรืองเดช, และไพบุลย์
ชาวสวนศรีเจริญ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อ
ความตั้งใจในการบริจาคโลหิตของ
ประชาชนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส.
*วารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์บริการ
โลหิต*, 22(3). 175-187.

อภิญญา ทองสุขโชติ. (2554). *พระพุทธศาสนากับ
การบริจาคโลหิต: ศึกษาทัศนคติของ
ประชาชนที่มาบริจาคโลหิตที่ศูนย์บริการ
โลหิตแห่งชาติสภากาชาดไทย(วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัย
มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.*

Chanthalak T. และพรนภา สุกรเวทย์ศิริ. (2556).
ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริจาคโลหิต
ด้วยความสมัครใจไม่หวังสิ่งตอบแทน
ของประชาชนในชุมชนเมืองจันทะบูลี
นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ
ประชาธิปไตยประชาชนลาว. *วารสารวิจัย
สาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*,
6(2). 34-41.

Krejcie, R.V. & Morgan D.W. (1970). Determining
sample size for research activities. *Educ
Psychol Meas*, 30, 607-610.